.

Lietas Nr. 142227811
Lietas arhīva Nr. AA43-1657-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 9.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesnesis referents K.Berķis,

tiesneši M.Birzgalis un A.Šteinberga

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. B/ (personas kods /personas kods/) saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{9}panta devītās daļas un 149.^{16}panta piektās daļas sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 22.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk – Policija vai atbildētājs) Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Meklēšanas nodaļas inspektore 2011.gada 7.martā sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA868123 (turpmāk – Protokols) par to, ka 2011.gada 13.janvārī plkst.18.02 Rīgā (turpmāk – pieteicējs) vadīja transportlīdzekli Hyundai Sonata, /reģistrācijas numurs/, pa Valdeķu ielu no K.Ulmaņa gatves puses Saulkalnes ielas virzienā, pretī namam Valdeķu ielā 6 pieteicēja braukšanas joslā atradās šķēršļi – stāvoši transportlīdzekļi –, kurus apbraucot, pieteicējs nedeva ceļu pretī braucošajam transportlīdzeklim Jaguar, valsts reģistrācijas numurs /reģ.nr./, kuru vadīja /pers. F/. Pēc negadījuma /pers. B/ no notikuma vietas aizbrauca.

Izskatījis administratīvā pārkāpuma lietu, Policijas Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvās nodaļas galvenais inspektors 2011.gada 11.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.050/PA86123 (turpmāk – Sākotnējais lēmums), kurā konstatēja, ka pieteicējs ir pārkāpis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 4., 10.punkta, 50.4.apakšpunkta, 51., 52. un 125.punkta prasības, par ko paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{16}panta piektajā daļā un 149.^{9}panta devītajā daļā. Par izdarīto pārkāpumu pieteicējam uzlikts naudas sods Ls 70 apmērā.

Ar Policijas 2011.gada 27.jūnija lēmumu Nr.2795 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts Sākotnējais lēmums.

[2] 2011.gada 8.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts /pers. B/ (turpmāk – pieteicējs) pieteikums, kurā lūgts atcelt Lēmumu. Pieteikums pamatots šādi.

[2.1] Pieteicējs apšauba /pers. H/ liecības, jo pieteicēja ieskatā sliktos laika apstākļos, tumšā diennakts laikā un sliktā apgaismojumā nav iespējams uzreiz saskatīt priekšā braucošā transportlīdzekļa marku un reģistrācijas numuru, to, ka šis transportlīdzeklis saduras ar pretī braucošo transportlīdzekli, un to, ka sadursmes rezultātā pretī braucošajam transportlīdzeklim tiek sasists atpakaļskata spogulis.

[2.2] Pieteicējs apšauba arī pretī braucošā transportlīdzekļa Jaguar vadītājas /pers. F/ sniegtos paskaidrojumus, tostarp arī attiecībā uz viņas vadītajam transportlīdzeklim nodarītajiem bojājumiem sadursmes rezultātā ar pieteicēja transportlīdzekli. Policija nepamatoti paļāvusies uz /pers. F/ apgalvojumiem, ka sadursmi izraisījis tieši pieteicējs.

[2.3] Pēc sadursmes ar pieteicējam nezināmu transportlīdzekli, kurš lielā ātrumā pabrauca garām pieteicēja transportlīdzeklim, pirms tam iebraucot pieteicēja braukšanas joslā, pieteicējs turpināja ceļu, līdz varēja apstāties, netraucējot pārējiem satiksmes dalībniekiem. Saskare ar otru transportlīdzekli bija nenozīmīga, tās rezultātā tikai aizlocījās pieteicēja transportlīdzekļa atpakaļskata spogulis vadītāja pusē. Pēc apstāšanās pieteicējs to atlocīja, kā arī pārbaudīja, vai nav apstājies otrs transportlīdzeklis. Tā kā otrs transportlīdzeklis nebija apstājies, pieteicējs no notikuma vietas aizbrauca. Turklāt uz ceļa vispār nebija apstājies neviens transportlīdzeklis, tāpēc pieteicēja ieskatā ir pretrunīga /pers. H/ liecība, kurā norādīts, ka viņš apstājies un gājis pie transportlīdzekļa Jaguar vadītājas, lai ziņotu, ka viņš ir liecinieks negadījumam.

[2.4] Lēmums pieņemts, neņemot vērā pieteicēja transportlīdzeklī esošo personu liecības.

[2.5] Lēmumā norādīts, ka no Operatīvās vadības biroja zvanu ierakstiem izriet, ka /pers. F/ norādījusi uz sānu skata spoguļa bojājumu, bet nav norādes uz tiem bojājumiem, uz kuriem /pers. F/ norādījusi vēlāk.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 22.jūnija spriedumu noraidīts pieteicēja pieteikums. Spriedums motivēts šādi.

[3.1] Lēmumā norādīts, ka pieteicējs ir pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu 125.punkta prasības, par ko atbildība paredzēta LAPK 149.^{9}panta devītajā daļā.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 125.punktu, ja samainīšanās ar pretim braucošo transportlīdzekli ir apgrūtināta, transportlīdzekļa vadītājam, kura pusē atrodas šķērslis (kavēklis), jādod ceļš pretim braucošajam transportlīdzeklim (..).

[3.1.1] Lietā nav strīda, ka Protokolā norādītajā laikā pieteicējs brauca Protokolā fiksētajā vietā un virzienā. Taču ir strīds par to, vai pieteicējs apbrauca savā joslā esošos šķēršļus, vai iebrauca pretējā braukšanas joslā un vai tādējādi nedeva ceļu pretim braucošajam transportlīdzeklim Jaguar.

[3.1.2] Tiesas sēdē pieteicējs vairākkārt norādīja, ka viņš nevar ne apgalvot, ne noliegt, ka apbrauca savā joslā esošo šķērsli, un ka iebrauca pretējā virziena joslā.

Tiesa konstatē, ka transportlīdzekļa Jaguar vadītāja /pers. F/ uzreiz pēc ceļu satiksmes negadījuma Policijas darbiniekus konsekventi informēja, ka pieteicēja transportlīdzeklis iebrauca viņas braukšanas joslā. Minēto apstiprina gan Policijas iesniegtais audioieraksts, gan /pers. F/ sniegtais paskaidrojums Policijas darbiniekiem negadījuma vietā. /pers. F/ paskaidrojumus apstiprina arī citi lietā iegūtie pierādījumi, proti, Policijas inspektora /pers. M/ 2011.gada 2.jūnija ziņojums, kā arī ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols, kurā kā sadursmes vieta norādīta /pers. F/ kustības josla. Attiecīgi tiesa secina, ka pieteicējs izbrauca no savas kustības joslas un iebrauca pretējā braukšanas joslā.

[3.1.3] Faktu, ka pieteicējs iebrauca pretējā braukšanas joslā, apstiprina arī negadījuma aculiecinieks /pers. H/, kurš 2011.gada 24.janvāra paskaidrojumā norāda, ka pieteicējs, apbraucot sniega kupenu, kas bija izveidojusies viņa braukšanas joslā, iebrauca pretējā braukšanas joslā, nedodot ceļu pretim braucošajam transportlīdzeklim Jaguar, kā rezultātā notika sadursme. Šos paskaidrojumus /pers. H/ apstiprināja arī tiesas sēdē, būdams nopratināts liecinieka statusā. /pers. H/ tiesas sēdē liecināja, ka 2011.gada 13.janvārī brauca aiz pieteicēja transportlīdzekļa tādā pašā kustības virzienā kā pieteicējs un skaidri redzēja, ka pieteicējs, apbraucot sniega valni, kas bija izveidojies viņu braukšanas joslā, iebrauca pretējā braukšanas joslā, aizķēra transportlīdzekļa Jaguar atpakaļskata spoguli, tas nokrita un saplīsa.

[3.1.4] No paskaidrojumu un liecību kopuma nepārprotami konstatējams, ka tieši pieteicējs iebrauca pretējā braukšanas joslā. Tāpat no minētajiem paskaidrojumiem viennozīmīgi tiesa secina, ka pieteicējs pretējā braukšanas joslā iebrauca tāpēc, ka apbrauca savā braukšanas joslā esošo šķērsli.

Pirmajā pēc negadījuma sastādītajā dokumentā, proti, ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā, atspoguļots, ka pieteicēja braukšanas joslā atradās divi apsniguši transportlīdzekļi. Arī tiesas sēdē nopratinātais liecinieks /pers. I/ apstiprināja, ka ceļa labajā pusē jeb pusē, pa kuru brauca pieteicēja transportlīdzeklis, stāvēja mašīnas. Savukārt liecinieks /pers. H/ tiesas sēdē paskaidroja, ka braukšanas joslā, pa kuru pārvietojās pieteicējs, bija izveidojies sniega valnis, kuru pieteicējam bija nepieciešams apbraukt, lai varētu turpināt kustību taisni. Gan no ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā atspoguļotās shēmas, gan no /pers. H/ sniegtajām liecībām nepārprotami izriet, ka šķēršļa apbraukšana nebija iespējama, neiebraucot pretējā braukšanas joslā.

[3.1.5] Tiesa nepiekrīt pieteicējam, ka, braucot dažus metrus aiz sadursmi izraisošā transportlīdzekļa, būtu apgrūtinoši pamanīt tos apstākļus, uz kuriem norādījis /pers. H/. Turklāt /pers. H/ liecības, kurās atspoguļoti negadījuma apstākļi un tajā iesaistītie transportlīdzekļi, nav vienīgie pierādījumi, /pers. H/ liecības apstiprina citi lietā esošie pierādījumi, līdz ar to /pers. H/ liecības pretēji pieteicēja viedoklim ir atzīstamas par ticamām.

[3.2] Ievērojot iepriekš konstatētos apstākļus, tiesa secina, ka ir iestājušies visi LAPK 149.^{9}panta devītajā daļā paredzētie apstākļi, kas dod pamatu pieteicēja saukšanai pie administratīvās atbildības. Līdz ar to Lēmums šajā daļā atzīstams par tiesisku un pamatotu.

[3.3] Ar Lēmumu pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības arī saskaņā ar LAPK 149.^{16}panta piekto daļu, kura noteic, ka par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību, uzliek naudas sodu (..) transportlīdzekļa vadītājam no piecdesmit līdz piecsimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz laiku no trim mēnešiem līdz diviem gadiem vai bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk - Senāts) norādījis, ka, lai konstatētu vainojamu darbību, jākonstatē, ka persona apzinājās, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums. LAPK 149.^{16}panta piektajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu var izdarīt tikai ar nodomu *(sk. Senāta 2007.gada 13.decembra spriedumu lietā Nr.SKA-584/20074).*

[3.3.1] No pieteicēja 2011.gada 7.februārī un 2011.gada 14.jūnijā sniegtajiem paskaidrojumiem Policijai tiesa viennozīmīgi secina, ka pieteicējs apzinājās to, ka ir notikusi transportlīdzekļu sadursme vai, kā to definē pieteicējs, – transportlīdzekļu kontakts ar atpakaļskata spoguļiem, kas atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 1.panta 7.punktam atzīstams par ceļu satiksmes negadījumu.

To, ka pieteicēja transportlīdzekļa un transportlīdzekļa Jaguar sadursme 2011.gada 13.janvārī notika, pieteicējs apstiprināja arī tiesas sēdē. To savās liecībās tiesas sēdē konsekventi apstiprināja arī liecinieku statusā nopratinātie /pers. I/ un /pers. V/, kuri sadursmes laikā atradās pieteicēja transportlīdzeklī. /pers. I/ un /pers. V/ tiesas sēdē apstiprināja arī to, ka pieteicējs vairākus metrus pēc sadursmes vietas apturēja transportlīdzekli, izkāpa no tā, apskatīja to, konstatēja, ka pieteicēja transportlīdzeklim sadursmes rezultātā

ir aizlocīts atpakaļskata spogulis vadītāja pusē, atlocīja to un aizbrauca prom.

Minēto pierādījumu kopums apstiprina, ka pieteicējs apzinājās, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums – transportlīdzekļu sadursme. Tāpat pierādījumi apstiprina, ka pieteicējs, apzinoties, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums, no negadījuma vietas aizbrauca.

[3.3.2] Pieteicējs uzskata, ka viņam nebija jāziņo par negadījumu policijai un viņš bija tiesīgs aizbraukt no notikuma vietas, neziņojot par to policijai, tā iemesla dēļ, ka pieteicēja transportlīdzeklim nebija radīti bojājumi un otra transportlīdzekļa vadītāja no notikuma vietas aizbrauca.

Pieteicēja paskaidrojums, ka transportlīdzekļa Jaguar vadītāja no notikuma vietas aizbrauca, ir klajā pretrunā ar lietā esošajiem pierādījumiem. Tiesa norādītajam pieteicēja argumentam nepiekrīt pēc būtības, jo, sistēmiski interpretējot Ceļu satiksmes noteikumu 51. un 52.punktu, secināms, ka 51.punkts, kas pieļauj iespēju neziņot par negadījumu policijai, ir piemērojams vienīgi tad, ja negadījumā iesaistīto transportlīdzekļu vadītāji ir spējuši vienoties savā starpā. Savukārt gadījumā, ja šāda vienošanās netiek panākta, par negadījumu, kā to nosaka 52.punkts, ir jāpaziņo policijai.

Tiesas ieskatā vienīgi policijas darbinieki var izvērtēt un pieņemt lēmumu, vai pēc ceļu satiksmes negadījuma apstākļos, kad nav konstatējami būtiski transportlīdzekļa bojājumi un otrs transportlīdzekļa vadītājs it kā ir aizbraucis no notikuma vietu, persona ir tiesīga atstāt notikuma vietu.

Tiesa konstatē, ka Ceļu satiksmes noteikumi neparedz, ka ceļu satiksmes negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa vadītājs varētu atstāt negadījuma vietu un neziņot par to policijai, ja otrs transportlīdzekļa vadītājs ir atstājis notikuma vietu. Turklāt Ceļu satiksmes noteikumu 50.4.apakšpunktā *expressis verbis* noteikts transportlīdzekļa vadītāja pienākums ziņot policijai par ceļu satiksmes negadījumu. Tādējādi, ja arī pieņemtu, ka transportlīdzekļa Jaguar vadītāja atstātu negadījuma vietu, tas nedodu pamatu pieteicējam aizbraukt no notikuma vietas, neziņojot par negadījumu policijai.

Tā kā izskatāmās lietas ietvaros negadījumā iesaistīti divi transportlīdzekļi, ko pieteicējs apzinājās jau sadursmes brīdī, tad uz pieteicēju nav attiecināms arī Ceļu satiksmes noteikumu 54.punkts.

[3.3.3] Ievērojot iepriekš minēto, kā arī apstākli, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs par ceļu satiksmes negadījumu policijai neziņoja un aizbrauca no notikuma vietas, tiesa atzīst, ka pieteicējs ir izdarījis arī LAPK 149.^{16}panta piektajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[3.4] Vērtējot pieteicēja atbildību par LAPK 149.^{16}panta piektajā daļā un LAPK 149.^{9}panta devītajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, nav nozīmes pieteicēja argumentiem, ka pieteicēja transportlīdzekļa sadursmes rezultātā ar transportlīdzekli Jaguar pēdējam nevarēja tikt nodarīti tādi bojājumi, kādus tos ir norādījusi transportlīdzekļa Jaguar vadītāja. Izskatāmās lietas ietvaros ir būtiski noskaidrot nevis bojājumu pakāpi, bet gan to, vai pieteicējs, apbraucot šķērsli, nedeva ceļu pretim braucošajam transportlīdzeklim (LAPK 149.^{9}panta devītā daļa) un vai pieteicējs atstāja negadījuma vietu, neievērojot likumā noteikto kārtību (LAPK 149.^{16}panta piektā daļa). Tā kā tiesa iepriekš konstatēja pieteicēja izdarītos pārkāpumus, kas kvalificējami atbilstoši norādītajām tiesību normām, tiesa uzskata, ka pieteicējs ir saucams pie administratīvās atbildības, uzliekot pieteicējam administratīvo sodu.

[3.5] Tā kā pieteicējam ar Lēmumu par LAPK 149.^{9}panta devītajā daļā un LAPK 149.^{16}panta piektajā daļā paredzēto pārkāpumu izdarīšanu uzlikts naudas sods Ls 70 apmērā, tiesa atzīst, ka iestāde soda noteikšanā ir ievērojusi LAPK 35.panta otro daļu.

Tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā pieteicēja sodīšana ar naudas sodu Ls 70 apmērā ir samērīga un atbilstoša izdarītajam pārkāpumam, kā arī sasniedz LAPK 22.pantā paredzēto administratīvā soda mērķi.

[3.6] Lēmums ir pamatots un tāpēc atstājams negrozīts.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 22.jūnija spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nav nonākusi pie pareiziem secinājumiem, jo tie nesakrīt ar reālām transportlīdzekļa tehniskajām iespējām ziemas apstākļos. Pieteicējs nepiekrīt, ka būtu radījis bīstamu situāciju Ceļu satiksmes noteikumu 10.punkta izpratnē, kā arī iebilst pret tiesas secinājumu, ka pieteicējs nepamatoti ir atstājis ceļu satiksmes notikuma vietu.

[5] Saskaņā ar LAPK 289.^{21}panta otro daļu apgabaltiesa apelācijas sūdzību izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu kopsakarā ar apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi, uz tiem balstītie secinājumi ir pareizi un pirmās instances tiesas spriedumā sniegtais pamatojums par to, kādēļ pieteicējs ir saucams pie administratīvās atbildības, ir pilnībā pietiekams. Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa, pamatojoties uz LAPK 289.^{13}panta trešo daļu, pievienojas pirmās instances tiesas nolēmuma motivācijai.

[7] Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pirmās instances tiesas secinājumi par to, ka pieteicējs ir vainojams inkriminēto pārkāpumu izdarīšanā, ir balstīti uz visu lietā esošo pierādījumu izvērtējumu to kopsakarā. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa lietā esošos pierādījumus ir izvērtējusi un novērtējusi saskaņā ar LAPK 244.panta nosacījumiem. Savukārt tas, ka tiesa lietā esošos pierādījumus vērtē citādāk nekā administratīvā procesa dalībnieks, nevar būt par pamatu apgalvojumam, ka tiesa nav izvērtējusi pierādījumus *(sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 10.marta rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-132/2008 7.4.punktu)*.

[8] Ņemot vērā iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības ir tiesisks un pamatots un nav pamata tā atcelšanai.

Rezolutīvādaļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.$^{131.punktu,}$ 289.^{13}pantu, 289.^{22}panta pirmo un otro daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2011.gada 27.jūnija lēmumu Nr.2795 (administratīvā pārkāpuma protokols PA Nr.868123) par /pers. B/ (personas kods /personas kods/) saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa LAPK 149.^{9}panta devīto daļu un LAPK 149.^{16}panta piekto daļu, bet /pers. B/ sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

K.Berķis

Tiesnesis referents

M.Birzgalis

Tiesneši

A.Šteinberga